

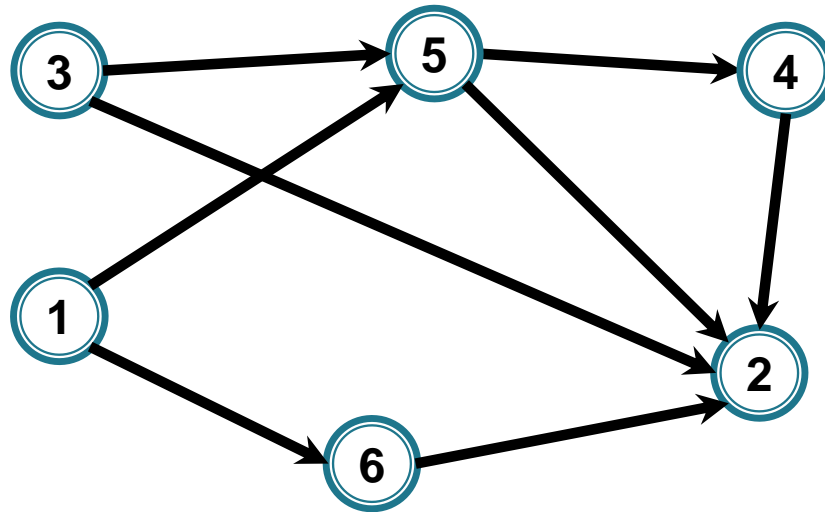
Sortare topologică

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare
 - **Nu este unică**

Sortare topologică

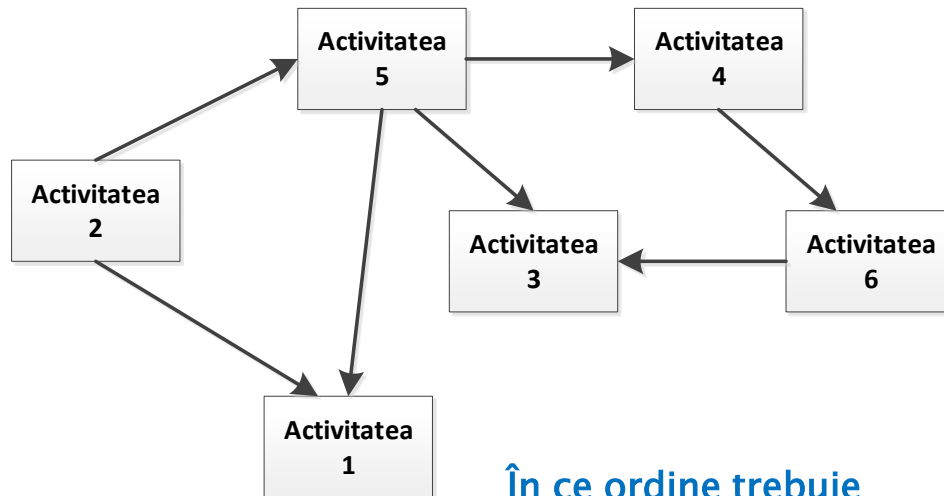
- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare

Sortare topologică

► Aplicații

- Ordinea de calcul în proiecte în care intervin relații de dependență / precedență (exp: calcul de formule, ordinea de compilare când clasele/pachetele depind unele de altele)
- Detecție de deadlock
- Determinarea de drumuri critice

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1		3	2	
2		3	6	0
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

În ce ordine se evaluează formulele?

Probleme – dacă există dependențe circulare

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare
- ▶ **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare
- ▶ **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică
 - **Demonstrație \Rightarrow Algoritm?**

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
- ▶ Propoziție. Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică
 - Demonstrație \Rightarrow Algoritm?

Care vârf poate fi primul în sortarea topologică?

Sortare topologică – Algoritm

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Sortare topologică – Algoritm

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).
- ▶ **Algoritm**

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  în ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

- ▶ Corectitudinea – rezultă din Lemă + inducție

Pseudocod

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```


Implementare? Complexitate?

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
-

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
 - extragem un vârf din coadă
 - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
 -

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

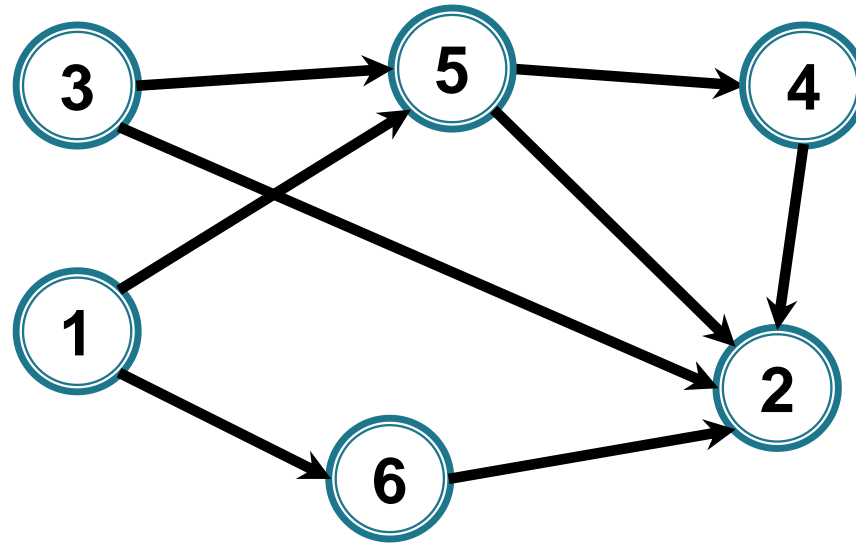
```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

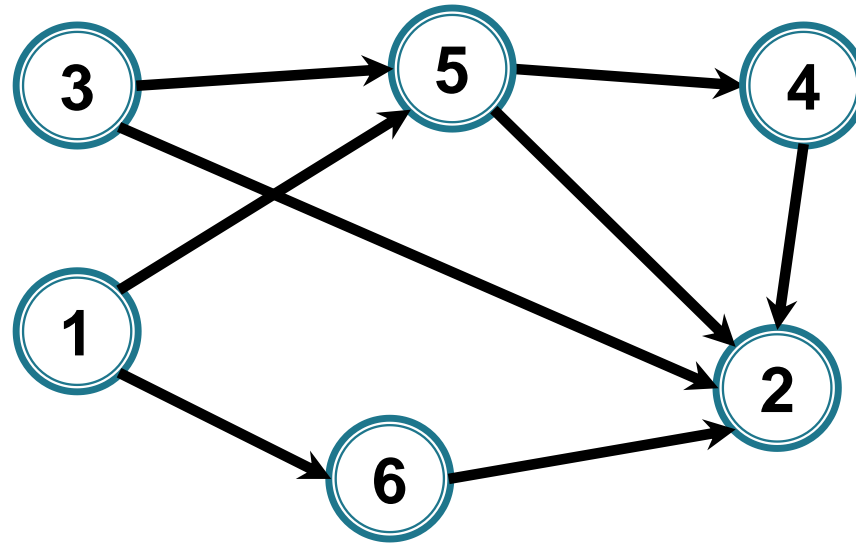
- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
 - extragem un vârf din coadă
 - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
 - adăugăm în coadă vecinii al căror grad intern devine 0

Exemplu

Sortare topologică

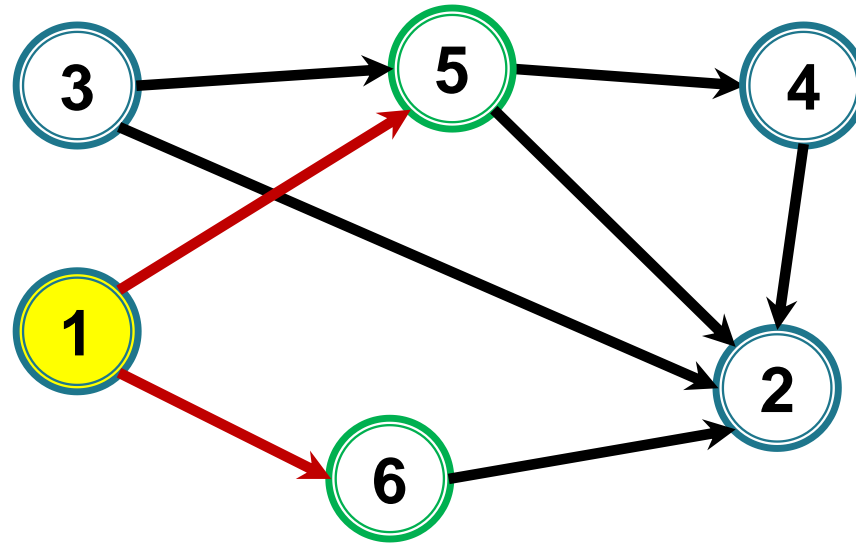

Sortare topologică

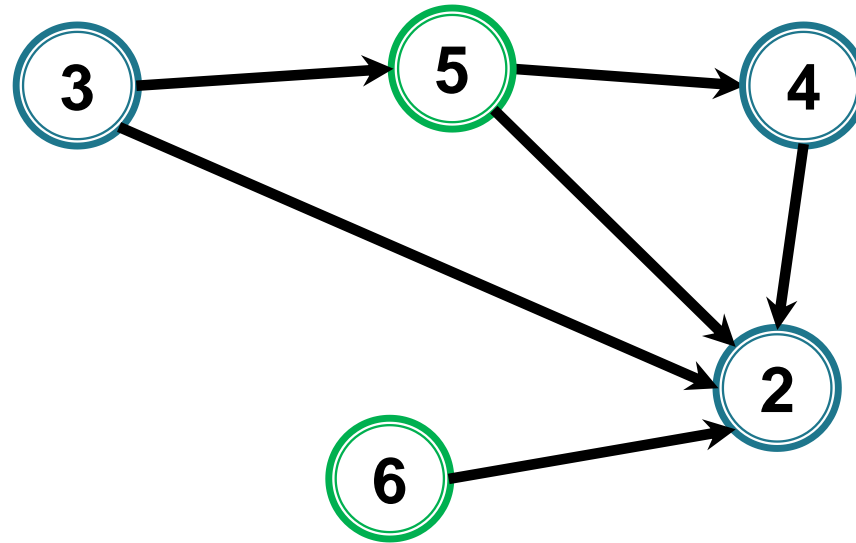
C: 1 3

Sortare topologică

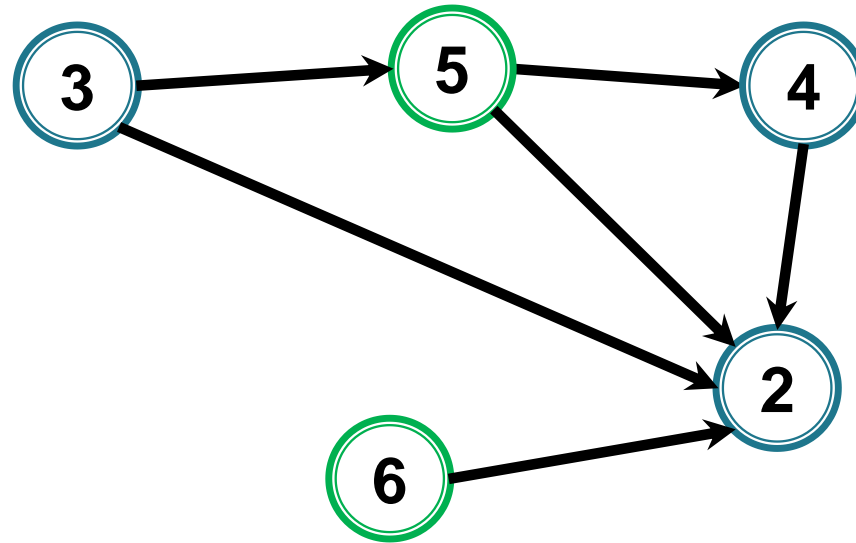
C: **1** 3

Sortare topologică

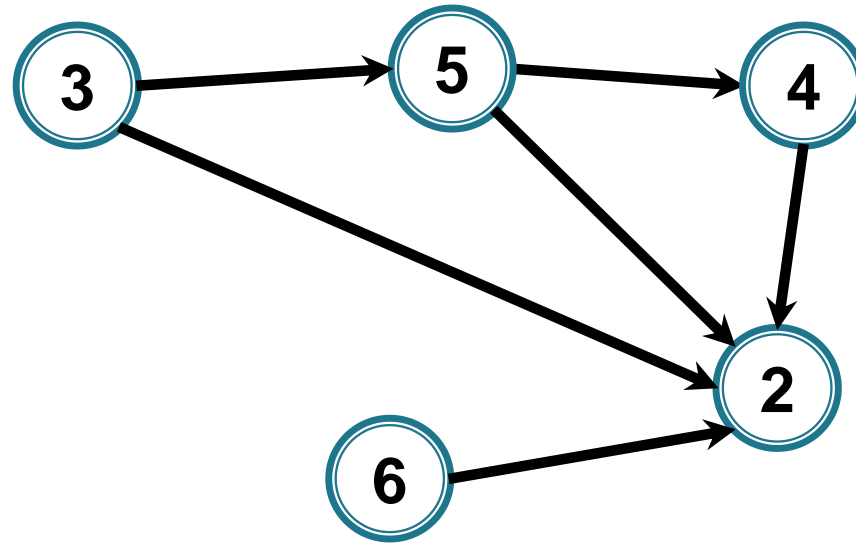
C: **1** 3

Sortare topologică

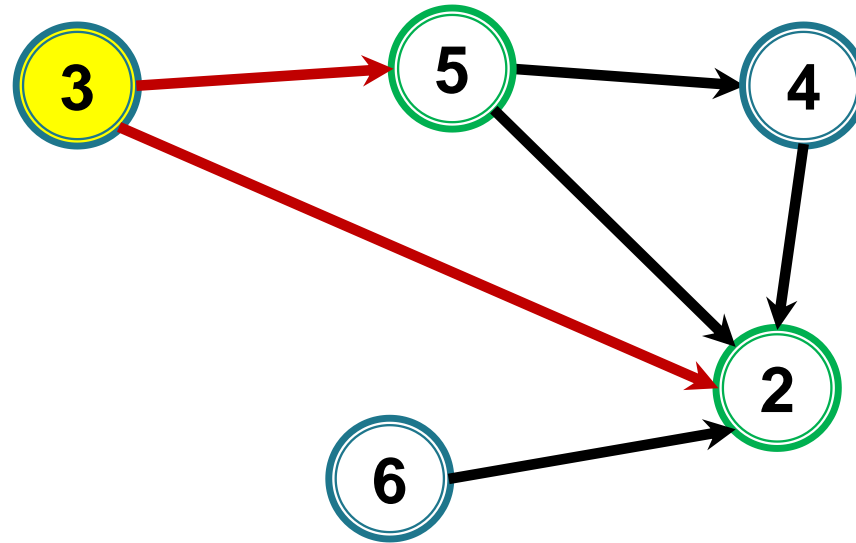
C: **1** 3 6

Sortare topologică

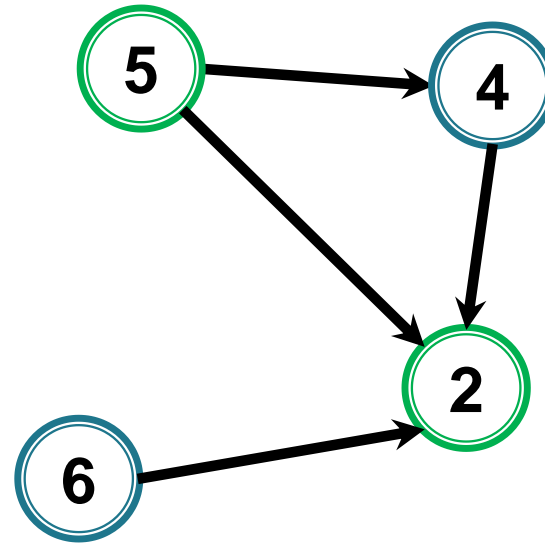
C: **1** 3 6

Sortare topologică

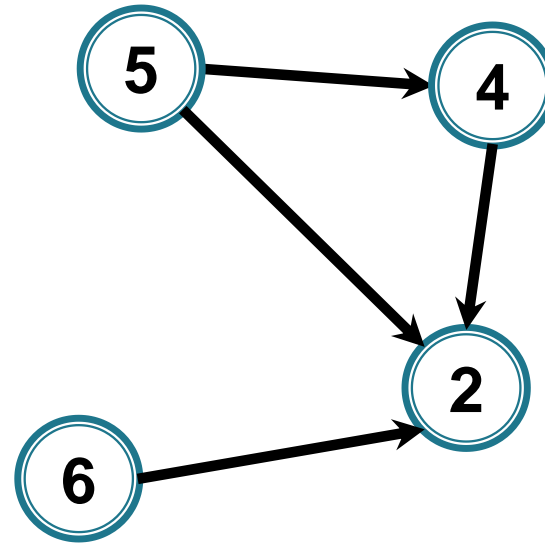
C: 1 3 6

Sortare topologică

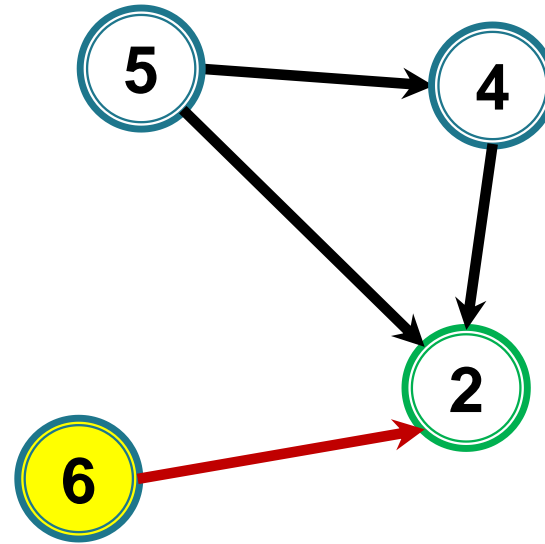
C: **1** **3** 6

Sortare topologică

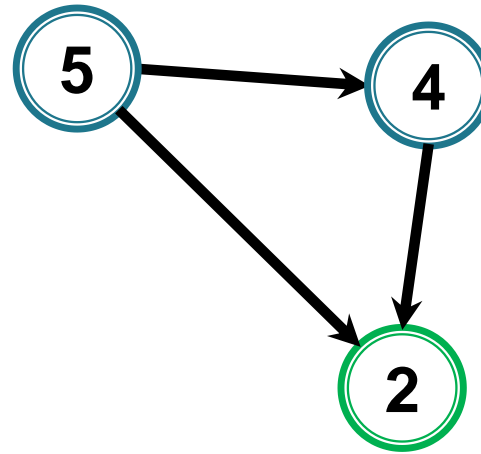
C: **1** **3** 6 5

Sortare topologică

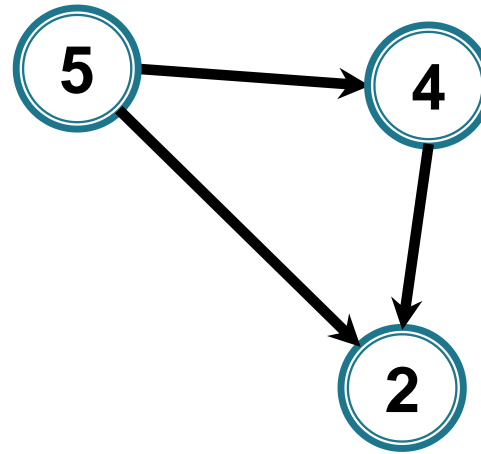
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

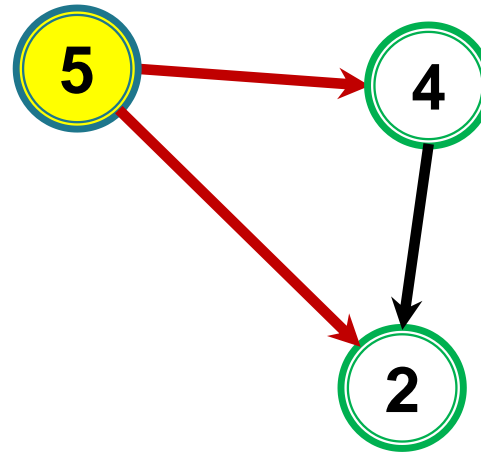
C: **1** **3** **6** 5

Sortare topologică

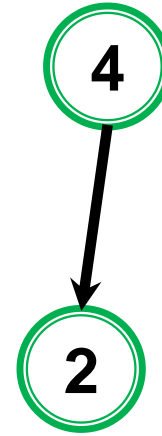
C: **1** **3** **6** 5

Sortare topologică

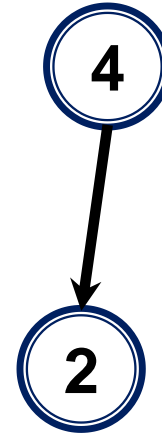
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

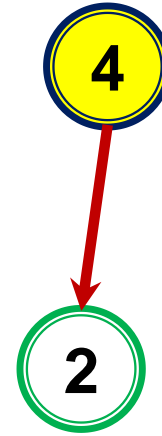
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

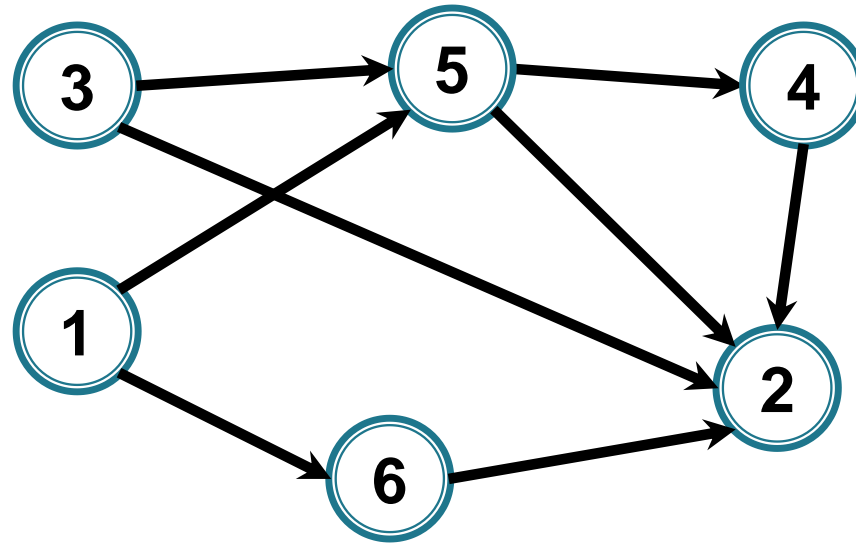

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

Sortare topologică: **1 3 6 5 4 2**

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset;$

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

 daca $d^-[j]=0$ atunci

 adauga(j , C)

Sortare topologică

- ▶ Ce se întâmplă dacă graful conține totuși circuite?
- ▶ Cum detectăm acest lucru pe parcursul algoritmului?

Alt algorithm

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ **Suplimentar** – există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{final}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{final}[u] > \text{final}[v]$$

-

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ **Suplimentar** – există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{final}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{final}[u] > \text{final}[v]$$
 - Atunci sortare topologică = sortare descrescătoare în raport cu final

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ **Suplimentar** – există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{final}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{final}[u] > \text{final}[v]$$
 - Atunci sortare topologică = sortare descrescătoare în raport cu final
 - \Rightarrow Idee algoritm: **Memorăm vârfurile într-o stivă pe măsura finalizării lor**; ordinea în care sunt scoase din stivă = sortarea topologică

Sortare topologică – Alt algoritm

Stack S;

```
void df(int i){  
    viz[i]=1;  
    for ij ∈ E  
        if(viz[j]==0) df(j);  
    //i este finalizat  
    push(S, i)  
}
```

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    if(viz[i]==0) df(i);
```

Sortare topologică – Alt algoritm

Stack S;

```
void df(int i){  
    viz[i]=1;  
    for ij ∈ E  
        if(viz[j]==0) df(j);  
    //i este finalizat  
    push(S, i)  
}
```

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    if(viz[i]==0) df(i);
```

```
while( not S.empty()){  
    u = S.pop();  
    adauga u in sortare  
}
```